9א. (א) לענין סעיף זה –

"קיצבה" – קיצבה המשתלמת מאת מעביד, או המשתלמת מאת קופת גמל וכן קצבה המשתלמת על פי ביטוח מפני אבדן כושר עבודה, כהגדרתו בפסקה (3א) להגדרה "הכנסה מיגיעה אישית" שבסעיף 1 והכל למעט קצבת שאירים כהגדרתה בסעיף 9(ו);

"קיצבה מוכרת" – חלק מקצבה המשולמת על ידי קופת גמל לקצבה שאינה קרן ותיקה, הנובע מתשלומים פטורים;

---

[12]. תחילת תוקפו של ס"ק 9(31) רטרואקטיבית מיום 1.1.2021 והוא יחול על מענק ששולם בעד זכייה בתחרות כאמור בס"ק 9(31) שהתקיימה מאותו המועד ואילך.

"תשלומים פטורים" – כל אחד מאלה:

(1) סכומים ששולמו לקופת גמל לקצבה –

(א) על ידי מעבידיו של עובד, בעבור העובד, על חשבון מרכיב תגמולי המעביד, העולים על השיעור להפקדה כשהוא מוכפל במשכורתו של העובד או בסכום התקרה, לפי הנמוך;

(ב) על ידי העובד על חשבון מרכיב תגמולי העובד, העולים על השיעור המרבי להפקדה של מרכיב תגמולי העובד לפי סעיף 22 לחוק הפיקוח על קופות גמל, כשהוא מוכפל במשכורתו של העובד או בשכר הממוצע במשק לחודש, לפי הנמוך;

(ג) על ידי מעבידיו של עובד, בעבור העובד, על חשבון מרכיב הפיצויים, אשר ראו אותם כהכנסת עבודה של העובד במועד שבו שולמו לקופות גמל לקצבה לפי סעיף 3(ה3)(1א) או (1ב);

בפסקה זו –

"השכר הממוצע במשק", "השיעור להפקדה", "משכורת" ו"סכום התקרה" – כהגדרתם בסעיף 3(ה3);

"מרכיב הפיצויים", "מרכיב תגמולי העובד", ו"מרכיב תגמולי המעביד" – כמשמעותם לפי סעיף 21 לחוק הפיקוח על קופות גמל;

(2) כספים שהועברו לחשבון חדש כאמור בסעיף 23(א)(2א) או (2ב) לחוק הפיקוח על קופות הגמל;

(3) סכומים ששילם יחיד בעד עצמו לקופת גמל לקצבה, בלא תשלום מקביל מטעם מעביד, ושהיחיד אינו זכאי בשלהם לזיכוי לפי סעיף 45א או לניכוי לפי סעיף 47;

(4) סכומים ששילם יחיד בעד עצמו לקופת גמל להשקעה;

"קצבה מזכה" – סך כל הקצבאות שמקבל אדם, למעט קצבה מוכרת;

"תקרת הקצבה המזכה" – 8,190 שקלים חדשים;

"גיל הזכאות" – גיל הפרישה או הגיל שבו החל יחיד לקבל קצבה מזכה, כולה או חלקה, לפי המאוחר;

"גיל פרישה" – כהגדרתו בסעיף 1, ואולם לענין סעיף זה יראו אדם כאילו הגיע לגיל פרישה אף אם:

(1) (נמחקה);

(2) הוא פרש פרישה מוקדמת בשל נכות יציבה בדרגה של 75% או יותר שנקבעה על פי אחד החוקים המפורטים לסעיף 9(5)(א) או על פי תקנות שהותקנו מכוח סעיף 9(5)(ב);

"מכפיל ההמרה להון" – 180 או מכפיל אחר שקבע שר האוצר בצו, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת;

"מענק פטור" – (בוטלה);

(ב) קצבה מזכה שמקבל יחיד שהגיע לגיל פרישה, תהיה פטורה ממס עד לסכום שלא יעלה על 67% מתקרת הקצבה המזכה.

(ב1) הקצבה המוכרת שמקבל אחד מאלה פטורה ממס:

(1) יחיד שמלאו לו 60 שנים;

(2) יחיד שפרש פרישה מוקדמת כאמור בפסקה (2) להגדרה "גיל פרישה" שבסעיף קטן (א).

(ג)[13] (1) בסעיף קטן זה –

"יתרת ההון הפטורה" – הסכום המתקבל מהפחתת הסכום האמור בפסקת משנה (ב) מהסכום האמור בפסקת משנה (א) –

(א) סכום השווה ל־67% מתקרת הקצבה המזכה כשהוא מוכפל במכפיל ההמרה להון;

(ב) המענקים הפטורים כשהם צמודים למדד מהיום שבו התקבלו עד יום 1 בינואר בשנה שבה חל גיל הזכאות, ומוכפלים במקדם; לעניין זה, "מקדם" – סכום השווה ל־35% מתקרת הקצבה המזכה כשהוא מוכפל במכפיל ההמרה להון ומחולק בסכום המתקבל מהכפלת הסכום הפטור המרבי לכל שנת עבודה כאמור בסעיף 9(7א)(א)(2) ב־32;

"מענקים פטורים" – סכומים פטורים לפי סעיף 9(7ב) שקיבל יחיד וכן סכום המענקים הפטורים לפי סעיף 9(7א)(א) שקיבל יחיד בעד שנות עבודתו שקדמו לגיל הזכאות, ולא יותר מ־32 שנות עבודה, ולמעט אלה:

(א) מענקים שקיבל יחיד שחלה עליו פסקה (2) להגדרה "גיל פרישה" שבסעיף קטן (א);

(ב) מענק נוסף לקצבה ששולם –

(1) לפי סעיף 15 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה–1985;

(2) לשוטר או לסוהר לפי סעיף 22 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל–1970, בכפוף לסעיף 77 לחוק האמור;

(3) לעובד שירותי הביטחון, לפי סעיף 63ב לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל–1970.

(2) על אף הוראות סעיף קטן (ב), נישום הזכאי לפטור ממס לפי הסעיף הקטן האמור, שקיבל גם מענקים פטורים, לא יעלה סכום הפטור לגביו, לפי אותו סעיף קטן, על יתרת ההון הפטורה כשהיא מעודכנת לפי הוראות פסקה (3), ומחולקת במכפיל ההמרה להון.

(3) ב־1 בינואר של כל שנת מס, החל ב־1 בינואר של השנה שבה חל גיל הזכאות, תתואם יתרת ההון הפטורה בהתאם להוראות סעיף 120ב.

(ד) (בוטל).

(ה) (1) סכום שקיבל יחיד עקב היוון קצבאות – פטור ממס עד לסכום כולל שלא יעלה על 67% ממכפלת תקרת הקצבה המזכה במכפיל ההמרה להון, ואם קיבל היחיד מענקים פטורים כאמור בסעיף קטן (ג) – עד ליתרת ההון הפטורה כהגדרתה בסעיף הקטן האמור, ובלבד שהיחיד הגיש לפקיד השומה בקשה לקבלת פטור על סכום מהוון לפי פסקה זו, בטופס שקבע המנהל, לא יאוחר מתום 90 ימים מהיום שבו ניתן

---

[13] על פי הוראות תיקון התשע"ב (מס' 5): הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה יחולו על מי שהגיע לגיל הזכאות ביום התחילה ואילך; על מי שהגיע לגיל הזכאות לפני יום התחילה יחולו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה כנוסחו לפני 1.1.12 וההגדרה "מענק פטור". קיבל אדם לפני 1.1.12 מענק פטור שהיה מובא בחשבון לעניין סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו לפני 1.1.12, ואותו אדם טרם הגיע לגיל הזכאות ערב היום האמור, יחולו עליו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה, אלא אם כן בחר, בהודעה לפקיד שומה שהגיש בתוך 90 ימים מיום שיגיע לגיל הזכאות, כי לעניין חישוב הפחתת סכום הפטור החודשי של הקצבה יחולו עליו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו לפני 1.1.12, וההגדרה "מענק פטור", הן לגבי המענק האמור והן לגבי מענקים נוספים שקיבל לפני 1.1.12 או שיקבל ביום 1.1.12 ואילך. קיבל אדם לפני 1.1.12 מענק פטור, ואותו מענק לא היה מובא בחשבון לעניין סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו לפני 1.1.12, לא יובא המענק האמור בחשבון לעניין סעיף 9א(ג) לפקודה. לעניין זה: "גיל הזכאות" – כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחו בתיקון התשע"ב (מס' 5); "מענק פטור" – כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחו לפני יום 1.1.12.

לו לראשונה פטור ממס בשל קצבה מזכה לפי סעיף זה.

(2) ניתן פטור ממס לפי פסקה (1), יופחת סכום הפטור לפי סעיפים קטנים (ב) ו־(ג) בסכום השווה לסכום הפטור לפי פסקה (1) כשהוא מחולק במכפיל ההמרה להון.

(3) על אף הוראות סעיף 121, על סכום שהתקבל עקב היוון קצבה מוכרת, אשר אינו פטור ממס לפי פסקה (1), יוטל מס רק בשל מרכיב הרווח היחסי, בשיעור של לעניין זה –

"מרכיב הרווח היחסי" – הסכום המתקבל מחלוקת הסכום האמור בפסקת משנה (א) בסכום האמור בפסקת משנה (ב) –

(א) הסכום שהתקבל עקב היוון קצבה מוכרת, כשהוא מוכפל בהפרש החיובי שבין היתרה הצבורה לבין התשלומים הפטורים;

(ב) היתרה הצבורה;

"היתרה הצבורה" – הכספים שנצברו לזכותו של יחיד בחשבונו בקופת גמל לקצבה שאינה קרן ותיקה, עד למועד חישוב רווחי הקופה שקדם לגיל הזכאות של היחיד, והנובעים מתשלומים פטורים.

(4) יחיד שמשך סכומים מקופת גמל כהיוון קצבה שמקורה במרכיב הפיצויים, שהופקדו בלא מרכיב תגמולי המעביד כהגדרתם בסעיף 3(ה3), יראו אותו כמי שחזר בו מכוונתו להשאיר את הכספים למטרת קצבה, ויחולו הוראות סעיף 9(7א)(ז).

(ה1) על אף האמור בסעיף קטן (ה), על היוון קצבה מוכרת הנובעת מכספים שהועברו לחשבון חדש כאמור בסעיף 23(א)(2א) או (2ב) לחוק הפיקוח על קופות גמל, יחול האמור בסעיף 3(ה4)(3).

(ו) (1) יחיד שנפטר לאחר שמלאו לו 75 שנים וטרם החל לקבל קצבה מוכרת, יראו אותו כמי שהיוון את הקצבה המוכרת ערב פטירתו ויחולו על היוון כאמור הוראות סעיף קטן (ה).

(2) על אף האמור בפסקה (1), תשלומים פטורים שהיו בקופת הגמל של היחיד בעת שנפטר (בפסקה זו – תשלומים פטורים בעת הפטירה) וכן ריבית ורווחים הנובעים מהם, שהועברו לקופת גמל לקצבה של מוטב כהגדרתו בחוק הפיקוח על קופות גמל (בסעיף קטן זה – מוטב) לשם משיכתם כקצבה מוכרת, יהיו פטורים ממס אם נמשכו כקצבה, ואולם אם ביקש המוטב להוונם יחולו על ההיוון הוראות סעיף קטן (ה) ויראו לעניין זה כתשלומים פטורים רק את התשלומים הפטורים בעת הפטירה.

(3) יחיד שנפטר לאחר שהתחיל לקבל קצבה מוכרת מקופת גמל לקצבה והובטח לו מספר מזערי של תשלומי קצבה שישולם לו, ולאחר פטירתו – למוטביו, יראו ביתרת התשלומים המשולמים למוטביו כקצבה או כקצבת שאירים, לפי העניין, ואולם אם ביקש המוטב להוון את יתרת התשלומים יחולו על ההיוון הוראות סעיף קטן (ה)(3). לעניין סעיף זה, "יתרת התשלומים" – לרבות הסכום שנותר בקופת הגמל שממנו היו עתידים להשתלם תשלומי הקצבה המוכרת.

(ז) לגבי שנות המס 2012 עד 2027 יקראו סעיף זה כך:

(1) לגבי שנות המס 2012 עד 2015 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "43.5%";

(2) לגבי שנות המס 2016 עד 2019 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "49%";

(3) לגבי שנות המס 2020 עד 2024 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "52%";

(4) לגבי שנת המס 2025 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "57%";

(5) לגבי שנת המס 2026 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "57.5%";

(6) לגבי שנת המס 2027 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "62.5%".

(ח) לעניין סעיף זה, יראו כתשלומים פטורים כספים שהועברו לחשבון חדש בקופת גמל לקצבה על שם בן זוג לשעבר על פי הוראות סעיף 9(17א) והיו תשלומים פטורים בידי העמית בקופת הגמל לקצבה שממנה הועברו;

פטור לקיצבה אחת

[תיקונים: התשל"ג, התש"ם, התשמ"ד (מס' 3), התשע"ב (מס' 5)]

9ב. 35% מהכנסה לפי סעיף 2(5) שמקבל אדם בהגיעו לגיל פרישה כמשמעותו בסעיף 9א(א) ואיננה קיצבה כמשמעותה בסעיף 9א(א) או שמקבלים שאירים ואשר אינה פטורה לפי סעיף 9(16) – פטורים ממס; סכום המתקבל עקב היוון הקיצבה פטורה לפי סעיף זה – פטור ממס.

הנחה לקצבה של תושב ישראל לראשונה ושל תושב חוזר ותיק

[תיקונים: התשס"ב (מס' 8), התשס"ח (מס' 11)]

9ג. על אף האמור בסעיפים 9א, 9ב–121, לפי הענין ובכפוף לאמור בסעיף 14(א), סכום המס על קצבה שמקורה מחוץ לישראל שמקבל יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה או לתושב חוזר ותיק, כאמור בסעיף 14(א), בשל עבודתו במדינת חוץ, לא יעלה על סכום המס שהיה משלם על אותה קצבה במדינה שבה משולמת הקצבה, אילו היה נשאר תושב אותה מדינה.